

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXII.

V Celovcu, 29. oktobra 1903.

Štev. 44.

Za ravnopravnost!

Shod slovenskih odvetnikov.

Na nečuten način delajo národní naši nasprotniki na to, da koroškim Slovincem vzamejo národno ravnopravnost. A za brambo národnih naših pravic se tudi zglašajo najveljavnejši naši zastopi. Na čelo temu gibanju so se postavili slovenski odvetniki. Zadnjo nedeljo dné 25. okt. so se zbrali slovenski odvetniki iz vseh slovenskih dežel v mestni posvetovalnici slovenskega središča, bele Ljubljane. Zborovanje je prevevala odkritosrčna skrb za blagor slovenskega národa, kateremu izvestni krogi hočejo posebno na Koroškem in Štajerskem vzeti vse pravice. Ako bi šlo po volji teh krogov, bi skoro Slovenci na Vestfalskem imeli iste pravice, kakor na svoji domači zemlji, in vsak Turek, ki bi prišel v naše kraje, ne bi imel s svojim jezikom pred našimi sodišči manj pravic, nego slovenski jezik, ki se govori v teh krajih. Postopanje višjih oblasti proti slovenskemu jeziku, ki se je razkrinkalo na tem shodu, je tako kričeče, da mora za svojimi odvetniki povzdigniti najodločnejše svoj glas ves slovenski národ! Ne imeli bi v sebi nič národne časti, ako bi pustili s seboj na tak način pometati! Najskrajnejši boj se nam je vsilil in sprejeli ga bodo in bojevali ga bodo ramo ob ramo vsi slovenskega národa! Gre se uprav za naš národni obstanek na Koroškem in Štajerskem! Tisti, ki zapirajo kljub postavam slovensčini pot do sodišča, so menda menili, da smo se Slovenci hlapčevske uloge tako privadili, da bodo celo v naših deželah postopali z nami tako, kakor z najbolj tujimi nedomačini. Toda tem gospodom bomo pokazali, da slovensko ljudstvo ima še, kar potrebuje za odpor!

Na ta shod, katerega je otvoril g. dr. Karol Triller, se je zbralo 47 odvetnikov in 18 kandidatov, skupaj 65 udeležencev; 11 odvetnikov je opravičilo svojo odsotnost. Shodu je predsedoval g. dr. Danilo Majaron, ki je shod pozdravil v imenu kranjske odvetniške zbornice. V imenu mesta Ljubljane je shod pozdravil g. župan Hribar. G. dr. Krisper je nato temeljito poročal o zvezi slovenskih odvetnikov. O štajerskih sodnijskih razmerah je poročal g. dr. Hrašovec iz Celja.

O koroških razmerah je zelo zanimivo govoril naš rojak, g. dr. Ferdo Müller, katerega izvrstni govor prinesemo prihodnjič v celoti. Zborovalci so temu govoru sledili posebno pazljivo, ker je osvetljeval naše žalostne, prav v nebo kričeče razmere. — Viharno pozdravljen je nato nastopil g. dr. Janko Brejc, ki je med drugim omenil, da je skoro gotovo zadnji čas izšla za Koroško neka tajna naredba, ki določa, naj sodnije s slovenskim odvetnikom ne poslujejo več slovenski! — Predsednik shodu, g. dr. Majaron, je poudarjal, da v sedanjem boju gre za obstoj koroških Slovencev.

G. dr. Srnec iz Celja je označil predsednika graškega nadsodišča, Gleispacha, krutega nasprotnika Slovencev, na kar se je ministerskemu predsedniku pl. Körberju odposlala sledeča brzojavka:

„Predsedstvo shoda vseh slovenskih odvetnikov nujno vpraša Vašo ekscelenco, ali se je res morebiti tudi od kake podrejene oblasti zadnji čas izdala naredba ali ukaz, da se na Koroškem slovenski odvetniki in nemščine zmožni Slovenci sploh ne smejo več posluževati slovenskega jezika in da se ž njimi nima uradovati slovensko. Za slučaj resničnosti te neverjetne novice izreka vse slovensko odvetništvo zoper tako protipostavno, ves slovenski národ žaleče početje svoj naslovesnejši protest in zahteva takojšnji preklék te naredbe.“

Razmere na Primorskem je osvetlil gospod dr. Rybař, potem pa so se sprejele temeljite resolucije. Na shod je došlo 20 brzojavnih pozdravov, med temi 15 s Koroškega.

Danes, žal, nismo mogli več obširneje poročati o tem velepomembnem shodu. Podrobno poročilo sledi prihodnjič. Vsem, ki so se zavzeli za naše pravice, srčna hvala!

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljanski občinski svet je v svoji seji dné 20. oktobra po nujnem predlogu g. dr. Tavčarja sklenil soglasno resolucijo, v kateri zahteva jezikovno ravnopravnost za Koroško.

Dr. Tavčar je omenjal boja koroških Slovencev za pravice slovenskega jezika pred sodišči. Ta boj se bje za najprimitivnejše pravice, koje sme zahtevati vsak národ. Če se take pravice odrekajo, potem se morata razburiti kri in srce. Tudi pri nas je imel národnostni boj najkrutejšo obliko tedaj, ko smo morali svoj jezik braniti pred sodišči. In kakor hitro se je naši pravični zahtevi ugodilo, omilili so se tudi naši politični prepiri. Kdor je za spravo in mir med národi, moral bi delati na to, da se jezikovno vprašanje povsod tam, kjer prebivajo Slovenci na rodni zemlji, konečno in pravično reši. Žalibog, da ima v tem pogledu visok sodniški opravičnik prav nesrečno roko. Ta opravičnik je grof Gleispach, kojega kakovosti govornik noče v drugem tajiti, ki pa v današnji dobi vse stori, da bi povsod zopet zanetil tisti jezikovni boj, ki je nekaj divjal med nami. Z obžalovanjem je priznaval govornik, da je v ti dobi grof Gleispach najnesrečnejši dostojanstvenik, kojega je mogla vlada na jug odposlati. Njegov izgled rodil je v prvi vrsti tisti strastni odpor, ki je vzplamtel na Koroškem proti pravični zahtevi ondočnih Slovencev. Da so te zahteve pri obstoječih zakonih v vsakem oziru opravičene, ni treba v današnjih dneh posebej razpravljati. Tudi koroški Slovenci ničesar novega ne zahtevajo; koroški Nemci jim hočejo le nekaj vzeti, kar so že do sedaj imeli. Govornik je omenjal, da je sam že vodil slovenske pravde pred deželnim sodiščem v Celovcu, pred okrajnim sodiščem v Celovcu in v Podkloštru. Povsod se je brez ugovora dopuščala slovenska razprava in povsod so se izdale pravilne slovenske razsodbe. Jedno izmed teh moral je prevzeti državni poslanec Kirschner, ki je bil velik nemški nacijonalec. A že pred 8 leti je prevzel slovensko sodbo, ne da bi bil količkaj ugovarjal. Danes pa ta krik in hrup! V interesu miru na jugu pa bo morala vlada ugoditi pravični zahtevi koroških Slovencev, in govornik pričakuje, da na tem polju ne bode dopuščala načelniku višjega deželnega sodišča graškega, da bi napravljaj kake posebne svoje skoke! Mestni svet je opravičen poseči s svojim glasom v koroški boj. Prvič zategadelj, ker se gre za zadevo, ki se tiče celega slovenskega národa; drugič pa tudi zategadelj, ker je Ljubljana glavno mesto vojvodine Kranjske, kojega prebivalstvo je v tesni gospodarski zvezi s koroško kronovino.

Prebivalstvo Kranjske ima mnogo posla pri koroških sodiščih, in tudi naše prebivalstvo ima torej velik interes na tem, da se jezikovni boj na koroškem pravično dožene.

Govornik je pobijal ozkosrčno stališče, koje je v ti zadevi zavzel mestni svet celovski v svojem sklepu z dné 13. oktobra t. l. Ti mestni svetniki so mnenja, da se ima jezik pri sodiščih ravnati po kraju, in ne po krajinah. Celovec sicer ni nemško mesto, pač pa je okolica slovenska. In da bi ta okolica ne imela ničesar odločevati gledé jezika pri celovških sodiščih, do take smešnosti bi se ne smeli povspeti resni možje! Govornik je nasvetoval torej:

„Mestni svet ljubljanski podpira z vsemi svojimi simpatijami koroške Slovence v boju za pravice slovenskega jezika pri uradih, in v prvi vrsti pri sodiščih; mestni svet pričakuje, da se bode omenjeni boj, na korist miru in sprave med národi na jugu in posebno v korist gospodarskih interesov, ki vežejo slovensko prebivalstvo na Koroškem z našo deželo, dognal s tem, da se slovensčini na Koroškem v samo slovenskih in v mešanih okrajih podelé vse tiste pravice, kakor jih vživa na Kranjskem; mestni svet pričakuje konečno, da bode vlada dala veljavo obstoječim zakonom, da torej koroškim Slovincem ne bode kratila enakopravnosti pred sodišči, in da se v ničemer ne bode postavila na tisto ozkosrčno stališče, na katero se je postavil mestni

svet celovski s svojim sklepom z dné 13. okt. 1903. — O tem sklepu se naj obvesti ministerski predsednik kot voditelj c. kr. justičnega ministerstva potom c. kr. vlade v Ljubljani.“

Utemeljevanje je bilo opetovano z vzkliki odobravanja spremljano v zbornici in na galeriji ter se je resolucija enoglasno sprejela.

Koroška deželna zavarovalnica zoper ogenj.

Pred nekaterimi leti ustanovila se je pri nas deželna zavarovalnica zoper ogenj in tudi že nekaj let sém deluje. V koliko je taka zavarovalnica deželi in ljudstvu v prid, o tem ravno ne mislimo tukaj razpravljati. Rečemo le: gotovo bi bila v prid in korist, ko bi bila obligatorična, to je, ako bi bili vsi hišni posestniki primorani, da se dajo pri njej zavarovati. Seveda je tak zakon skoraj nemogoč, ker preveč omeji svobodo posameznika. Dokler pa ne bode velika večina hišnih posestnikov pri njej zavarovana, nima zavarovalnica splošnega pomena in je lahko onim, ki niso pri njej zavarovani v škodo. Dežela namreč — to je: vsi davkoplačevalci dežele — dobra stoji ali garantuje za njo. Ako jej gre slabo, tedaj morajo tudi oni, ki niso pri njej zavarovani in torej ne vživajo od nje tudi nikakih koristij, nositi večja davčna bremena. V slučaju pa, da bi se dobro rentirala, bi gotovo korist imeli le oni, ki so pri njej zavarovani, ker bi se jim zavarovalnina znižala, in pa njeni uradniki in zastopniki, ki bi dobili gotovo kak „poboljšek“.

V obče je gotovo zavarovalnica priporočati. Toda nekaj družega je, kar moramo mi Slovenci še posebej od nje zahtevati. Zavarovalnica se imenuje: „Landesbrandschadenversicherungsanstalt“ — tedaj deželna zavarovalnica je in kot taka se mora tudi proti Slovincem kazati v tem oziru nepristransko, da izdaja za Slovence slovenske police in tablice.

Kolikor nam je znano, daje tudi Slovincem samonemške police in po slovenskih vaseh in na hišah národnih mož se blišče samonemške tablice. Ali je morebiti temu vzrok samo zavarovalnica? Gotovo tudi nebrižnost slovenskih strank, ki ne zahtevajo slovenskih polic in tablic. Odločnost veljaj torej! Ako pridejo agentje k vam, zahtevajte, da se vaša poslopja popišejo v slovenskem jeziku in vam dajo slovenske deščice.

Slišali smo tudi, da se imajo vsled škofijskega odloka vse cerkve in župnijska poslopja naše dežele pri njej zavarovati. Mi pričakujemo, da bodo cerkvena predstojništva, ki imajo še kaj národnega čuta, ne oziraje se na zgoraj ali zdolaj, odločno zahtevala slovenske police in tablice. Le z odločnim nastopom moremo priboriti tudi pri deželni zavarovalnici, ki je ustanovljena tudi za nas Slovence, svojemu jeziku v državnih zakonih zajamčenih pravic.

Koroški deželni zbor.

16. seja dné 9. okt. „Lehrerbund“ zahteva, da se prenaredi deželna šolska postava. Deželnemu odboru se naroči, da v prihodnjem zasedanju predloži izpremenjeno postavo. Grafenauer se pritoži, da kot načelnik krajnega šolskega sveta ni dobil vpraševalnih pol, ki so se v tem oziru razpošiljale. Rekel je, naj se tudi vpraša: ali so stroški, katere mora prebivalstvo plačevati za šolska poslopja, v kakem razmerju k uspehom, katere dosežejo učitelji!

Poročilo deželnega odbora o posuševanju nekoga barja (blata) pri St. Vidu se vzame na znanje. Posl. Grafenauer omenja, naj se učenci na podkovski šoli poučé tudi v tem, kako se napravljajo brane za travnike. Obdelovanje travnikov na Koroškem vedno bolj napreduje, med tem ko poljedelstvo nazaduje, ker že od povsod, tudi že iz Amerike, uvažajo žito. Težave, ki jih imajo kovači po deželi z napravljanjem bran za travnike, niso majhne. Marsikateri kmet bi si priskrbel tako brano, a ne

more, ker je kovač ne zna napraviti. Zato naj se pouk na podkovski šoli v tem oziru razširi. — Posl. Artur Lemiš podpira Grafenauerjev predlog.

Učiteljske plače.

Dr. Steinwender predlaga, naj se učiteljem v Celovcu in Beljaku dovoli letna doklada 200 kron, oziroma učiteljicam 160 kron. Deželo bi to stalo na leto 12.000 kron. — Proti temu govori najprej dr. Pupovac, ki kaže na slabo denarno stanje dežele, katera se vzdržuje samo z deželnimi dokladami, ker nima svojega premoženja. Če bi se povisale plače učiteljem v Celovcu in Beljaku, bi bila to enostranska protekcija. Učitelji naj si iščejo postranskega zaslužka, ker imajo dosti prostega časa. Če vstrežemo tem, bodo tudi učitelji po drugih krajih zahtevali zvišanje. — Ghon govori za predlog.

Posl. Grafenauer: Gospoda moja! Omenil bi, da od poročevalca predavani predlog ni povsem jasen; navadno beremo v drugih predlogih, iz katere blagajne se vzame denar za to ali ono, tukaj pa tega ne vemo. Dalje prosim, naj se uvažujejo poročevalčeve besede, ki je dejal, da se učiteljem po deželi gotovo ne stori krivica, če mestnim učiteljem zboljšamo plače; rekel je dalje, da zlasti mlajše moči silijo v mesta, akoravno morajo biti razmere po mestih znane mlajšim učiteljem. Ti gospodje gotovo niso tako abotni, da bi prosili v mesta, ako bi tam morali stradati in bi jim plača ne zadostovala za njihove potrebe. Najboljše moči ostanejo samo zato na Koroškem, ker jih drži tu ljubezen do poklica. Res je, gospoda moja, da je mnogo učiteljev zapustilo deželo, ker so vedeli, da se bo njihova ljubezen do učiteljske službe drugod priznala bolj nego na Koroškem.

Če poročevalec pravi, da je za mestne učitelje stanovanje drago, živila draga itd., — dobro, priznam to; ali vprašajte, kdo pa na deželi plača stanovanje, obleko, živila itd. V tem oziru sem tudi enkrat dobil vpraševalno polo, ali ima učitelj primerno stanovanje. Ali stanovanje tudi na deželi ne dobimo zastoj. Bomo pač prosili, da nam dežela povrne te stroške za učiteljska stanovanja. Če hoče učitelj imeti boljše stanovanje, si je mora na drug način priskrbeti. To mora potem plačati iz svojega žepa. — Gospoda moja! Posl. Ghon je dejal, da učitelji na deželi živijo mnogo ceneje nego oni v mestu. Povem vam pa, da ti ne živijo niti za belič ceneje kakor oni v mestih, v gotovem oziru celo dražji. Če hoče dobiti mesa, mora poslati koga v mesto; posli se tudi težko dobiijo. V kopališčih je taka draginja, da se morejo v mestih šteti srečne v svojih razmerah. — Gosp. Ghon pravi, da pride toliko učencev z dežele v mesto, in zato se morajo zidati nove šole. Mesto je srečno, da pride toliko otrok, zakaj ti ne pridejo zastoj. Gotovo plačajo svoje in mesto nima niti najmanjše škode. Zato bom glasoval zoper predlog. Mesto Celovec ima najeto posojilo, mesto Beljak tudi ne stoji slabo in mislim, da morejo ta mesta vzeti take stroške čisto lahko na svoja ramena.

Dalje govori še dr. Metnitz, kakor navadno nad vse dolgočasno, kateremu dobro odgovarja dr. Pupovac, ki izjavlja, da ni zoper učitelje, da bo pa dežela prišla na kant, če se bo gospodarilo tako naprej. Zastopniki kmetijskih občin morajo biti zoper ta predlog. — Predlog, naj se učiteljem v Celovcu in Beljaku dovoli posebna doklada, se odkloni.

Prošnja društva vrtnarjev v Beljaku za podporo se odkloni, istotako prošnja učiteljic, naj se jih plača enako kot učitelje. — Posl. Maks Burger stavi v prejšnji številki označeni predlog zoper ravnopravnost slovenščine.

17. seja dné 10. okt. Zdravnik dr. Josip Schluderman se imenuje za primarnega zdravnika v celovski bolnišnici. — Zakonski predlog o porabi plemenskih žrebcev se sprejme. Pri tej priliki omenja deželni predsednik baron Hein, da je konjereja na Koroškem na prvem mestu izmed vseh avstrijskih kronovin. — Predlog posl. Weiss o zazidanju hudournikov v melski dolini se odkloni.

Predlog posl. Dreyhorsta, da se pri žagah ob hudournikih ne smejo hodi zlagati na kupe, se odkazuje gospodarskemu odseku. Deželni predsednik pravi, da se že sedaj postavne določbe zato. Posl. Grafenauer: Jaz moram pritrditi temu, kar je rekel deželni predsednik. Borštni organi do danes oziroma do zadnje povodnji niso bili nedelavni; oni so strogo izvrševali postavbo, in če se postava tudi napravi še bolj stroga, se take nesreče vendar ne bodo mogle zabraniti. Prosim, pomislite: kje pa se naj hodi skladajo, če ne smejo ostati pri žagah? Zraven potov tudi ne, in ravno zraven potokov so tudi pota. Vsak trgovec z lesom bo skušal svoje imetje zavarovati, a pri takih uimah pač ne pomaga noben paragraf in noben uradnik. — Grafenauer zboljša predlog tudi v jezikovnem oziru, ker Dreyhorst ne zna pravilno nemško pisati! Slovenski poslanec mora popravljati nemščino nemških nacijonalcev!

Posl. Weiss predlaga, naj se gleda na to, da živinozdravniki samo enkrat pregledujejo živino, ki se izvaža. Predlog se odkloni. — Dr. Pupovac obširno utemeljuje svoj predlog o zavarovanju zoper požare, katero stvar naj prevzame dežela. Govorijo Metnitz, Rosenberg, Winkler. Predlog se odkloni.

18. seja dné 13. okt. Občini Trbiž se bodo plačevale obresti za dolg pri šoli na Kokovem v znesku 5000 kron. — Za napravo osrednjega zavoda v pospeševanje obrti v Celovcu se dovoli 3000 kron za nabavo dobrih kmetijskih strojev. (Kdo jih bo dobil?) Isti družbi se dovoli v razne druge namene 31.800 kron. — Odboru za pomoč ob uimah se dovoli 5000 kron. — Posl. Krampl utemeljuje svoj predlog o podpori za cesto iz Klininga v Lölting. Odklonjeno, dasi govori več poslancev za to.

Dopisi.

Celovška okolica. Francejevemu „omtskolegi“, znanemu „bauernbundarju“ Wieserju, slovenščina pri sodiščih ne dá pokoja. V deželnem zboru predložil je prošnjo občin Št. Tomaža, Otmanje, Škofjevega dvora itd. zoper „Sprachenunfug“. Razni župani gotovo vedo, kak „unfug“ se godi po bajtah. Idite župnikom na roke in vtaknite svoj nos včasih tudi v ta „unfug“.

Št. Tomaž. (Nove stole) za našo cerkev napravil je mizarški mojster g. Slama iz Celovca. Delo res hvali mojstra. Stoli dičili bi vsako stolnico. Zelimo le, da bi stoli ne ostal prazni, ampak da bi bili pri božji službi zasedeni.

Svetnavas. (Železnica.) Tudi na progi od Celovca do Svetnevasi so se že začela dela. Več delavcev že koplje na Čeičah, na Žihpoljah in pod Humborgom. Kakih 15 do 20 delavcev pa postavlja čez Dravo lesen most, da bodo mogli napraviti zidan steber (postavili bodo samo jeden steber) za železniški most, katerega morda že v prihodnjem letu dobimo. Naredili bodo dva mostova, jednega 200 metrov dolgega čez Dravo in drugega polovico krajšega čez „Dravico“. V barakah, ki so jih postavili gg. Lochs iz Celova, Rac iz Košentavre in Oblaser iz Podgore, se že zdaj toči pivo. Tudi v Svetnavasi bi že radi pričeli z delom, toda kmetje so jim to zabranili, ker se jim še ni odkupil svet, kar je popolnoma prav.

Gozdjanje. („Jezuitizem in panslavizem“.) Strah in groza! Na Gozdanjah so besni hajlovci, katerih tu, kakor znano, ne manjka, metalni kamenje in psovke na domače Slovence in nekatere tujce, kateri so prišli na cerkveni sejm, kakor vsako leto, v gostilno vrlega rodoljuba, g. Tomaža Weissa. Ker jih je hotel le-ta iti mirit in svariti, so ga hajlovski napadalci pobili! Vrgli so ga na tla, vlekli ga v šolo (!!), ter ga tam metalni in pobijali, da je bil ranjen in ves krvav! „Freie Stimmen“ z dné 7. oktobra pa se drznejo te hajlovske pobijalce hvaliti kot „junge Freiheitshelden“. Kot vzrok tega žalostnega pretepa pa navaja: „jezuitizem in panslavizem“, kateri plede svoje mreže zvito in prekanjeno po občinah vernberški, lipski, vrbski, šmarski in gozdanjski!! Človek bi si mislil, da se bliža Gozdanjam sam veliki jezuit iz Rima, in za njim pa še prihrumijo trume ruskih kozakov! Za danes dovolj! Gospodje „naprednjaki“, Vam pa povemo, da je besno hajlanje in večkratno pretepo vanje ne v zadnji vrsti tudi vaš sad! Iz kamenov pa, katere so Vaši „junge Freiheitshelden“ že zmetali na nedolžne Slovence, bi si Vi že lahko začeli zidati svojo hišo. Pa le na Gozdanjah nikar!

Blače pri Zili. (Razno iz zadnjega meseca.) Dnó 1. vinotoka se je v gori ubil delavec, ki je delal pri uravnanju blaškega potoka. Bil je doma iz južnega Tirolskega, 29 let star, oženjen. Oster kamen mu je z vso močjo priletel na čelo in mu prebil črepinjo. — Dnó 7. okt. je bil tukaj deželni predsednik g. Robert baron Hein, da si je ogledal vas in škodo, ki jo je naredil naš potok in Zila. Ogledal si je tudi novo šolo, ki mu je jako dopadla. Stala je nova šola okoli 13.000 gld. Vse bi bilo prav pri novi šoli, le slovenski napis se še pogreša na nji. Krajni šolski svet je obljubil, da bo pustil narediti tudi slovenski napis. Upajmo, da se bo to res zgodilo. — Poslednja povodenj je v Blačah napravila škodo za 36.000 kron, kakor se je uradno cenilo. — Da so v Blačah večkrat velike in nevarne povodnji, temu je vzrok ta, da je tukajšnja soseska prodala velik gozd v gori „Štarhantu“. Gozd je branil povodenj. Sedaj, ko ni gozda, prileti vsa voda hitro iz gore v vas, prinese seboj veliko peska, kamenja ter glinaste zemlje; potok v vasi se zasuje s peskom, prestopi svojo strugo, in naredi veliko škodo. Za prodani gozd je sosesčina dobila sicer 15.000 goldinarjev, zato pa je vas v veliki nevarnosti. Bog ve, če bo uravnanje potoka, ki bode stalo okoli 80.000 gld., kaj pomagalo.

Velikovec. (Program novega okrajnega sodnika.) Kakor je „Mir“ že naznanil, dobimo v

Velikovcu novega okrajnega sodnika Jos. Kapuna, ki je, kakor poroča „Slovenec“, po zaslugi gosp. Koerberjeve — objektivnosti (nepristranosti) preskočil celo vrsto prednikov. Mož je na svoji „vålete“ razvil ta-le program za svoje bodoče delovanje na Koroškem: Tudi v Velikovcu hoče pristopiti nemškemu pevskeemu društvu; če bi pevsko društvo kdaj prišlo v stiske, hoče poseči po svoji trompeti, ki mu jo je poklonilo mariborsko pevsko društvo, ter zatrobiti v Maribor po pomoč; mariborsko društvo bo še nadalje podpiral: Često bo prihajal iz Koroške v obiske na Štajarsko; prihodnje leto se udeleži potovanja mariborskega društva ob nemški Ren! Ni da bi kaj rekli: mož je originalen (izviren) v razvijanju programa — za c. kr. sodnika v jezikovno mešani deželi, kakoršna je Koroška. Kako pa je s takimi programi postljano pravosodju — to je kočljivo vprašanje! Naši hajlovci so nove pridobitve kajpak zelo veseli.

Velikovec. (Natakarica hotela izvršiti roparski umor.) V gostilni „Pri stari pošti“ je natakarica Josipina Pšenič izvalila krošnjarico Katarino Mikov, ki je imela pri sebi veliko denarja, v svojo sobo, kjer je hotela krošnjarico pobiti z nekim betom. Krošnjarica ji je bet iztrgala iz rok, nakar je natakarica hotela pobiti krošnjarico z obošalniki za obleko. Krošnjarici se je posrečilo odpreti vrata in pobegniti. Krošnjarica je dobila več ran. Natakarico so zaprli.

Smarjeta pri Telenbergu. (Občinska volitev.) Dnó 22. okt. se je vršila volitev občinskega odbora za znano nemškutarško-liberalno občino Važenberg. Še koncem avgusta t. l. so nekateri rodoljubi rekali, naj se naša stranka raje niti ne udeleži volitve, a zopet drugi so bili mnenja, češ, tako dober kup jim pa ne pustimo! In res, ne malo preglavic je nemškutarjem in smarjetiškim posilincem napravilo odločno postopanje naše stranke, predno so se završile volitve. Volilci 3. razreda so se letos, kakor še nikoli, postavili na odločno krščansko in slovensko stališče. Izvoljenih je pet našincev, mož krščanskega prepričanja, le šesti naš kandidat je dobil šest glasov premalo, tako da je bil izvoljen tukajšnji poštar Šturm. Znamenito je to, da je letos govorilo ljudstvo, ogromna večina davkoplačevalcev, da ne mara več za smarješkega župana, kateri v tretjem razredu tudi ni bil izvoljen. Pač pa je bil predsednik podružnice sv. Cirila in Metoda za velikovsko okolico g. Jožef Pušl, podomače Štefan, s 86 glasovi izvoljen. Razun tega so bili v III. razredu še izvoljeni: Aleš Drajar p. d. Šimen s 156 glasovi, Janez Jamnik p. d. Ilkrt s 155 glasovi, Tomaž Šic p. d. Hilej s 155 glasovi, Pavel Kumer p. d. Šitlar s 85 glasovi in Lorenc Šturm, poštar, s 80 glasovi. — Namestnikom so bili izvoljeni: Tomaž Janež p. d. Hanžič, Verkl Ignac p. d. Štajrar in Anton Hajmburger p. d. Blažič, vsak s 86 glasovi. Udeležba naše stranke je bila velika. — V II. razredu so bili izvoljeni: Miha Drajar p. d. Brančur s 36 glasovi, Anton Hermetter p. d. Lavre (nekdanji narodnjak) in Franc Jelen p. d. Kušar s 25 glasovi, Jakob Müller p. d. More (dosedanji župan), Valentin Rak p. d. Blaže ter Jurij Ravtar p. d. Kavan s 24 glasovi. Kot namestniki: Konstantin Pirker, vrtnar, in Štefan Vank p. d. Vajnsnekar s 16 glasovi ter Jakob Rež p. d. Breznik z 18 glasovi. — V I. razredu: Lojz pl. Ratzesberg, Jakob Kriegl in Nace Skorčič, nadučitelj ter Franc Taupe s 15 glasovi, Karol Rak s 14 glasovi in Janez Kulnik, nadučitelj, s 13 glasovi. Namestniki nam dosedaj niso znani, ker sta se dva edina naša volilca volitve v I. razredu zdržala. V II. razredu smo še spravili enega moža pravega krščanskega prepričanja, namreč p. d. Brančurja. Drugim našim kandidatom smo dosegli nad polovico glasov, a prodreti nismo mogli, ker je precej našincev ostalo doma, nasprotna stranka pa ni ostala mož beseda, ker ni držala kompromisa, katerega smo se mi točno držali. Svet naj izve, da so se hoteli liberalni nemškutarji takrat hvaležne skazati našima Judežema Blažeju in Poročah in Kavanu v Klopcah s tem, da so nju volili. Ta dva sta nam nekaj kmetov odvrnila. Nič ne de! Judežu izdajstvo ni kaj pomagalo! Obupal je ter farizejom vrgel denar nazaj, šel in obesil se! Tudi Blaže in Kavan gotovo ne postaneta milijonarja niti po kronski veljavi ne, čeravno pomagata mastno plačanim gospodom, kmete pa pomagata tlačiti in zasmehovati. Da je slaba predla smarješkemu županu Müllerju, kaže majhno število glasov! Kaj je to 24 glasov za moža, ki bi vsaj še 3 leta rad vlekel mastno župansko plačo 400 kron na leto? V III. razredu je sploh sijajno propadel, v II. razredu pa bil klaverno voljen, kakor bi se bilo par volilcev še zadnjikrat hotelo izmoželjna ponorčevati. No, pa nič ne de! Poskrbljeno je že, da bo županski stolec za njega takrat precej vroč postal, ako se bode podstopil se na njega vsesti. Celi „salon“ pa imamo v I. razredu! Ubogi kmetič, kaj hočeš še več? Saj imaš v I. razredu kot odbor niki „kmete“, kateri se v potu svojega obraza trudijo in nikoli ne nehajo ti vsaki dan na srce govoriti: „Paur paura voli!“ — „Pauri morate vkup

držat, pa ne ta črnih poslušati! — Dà, kmetič, v I. razredu pa imaš letos že dva „šolmaštra“, izvrstna „kmetovalca“ Skorčiča in Kulnika! Ta pa ta! Le poglej, kmetič, njune krvave žulje! No, in g. Ratzesberg je, kakor kmetičem znano, izvrsten kmet! Ko bi le mi vsi kmetje po njegovem vzgledu gospodarili! Upajmo, da se nam začne kmalu daniti! Kmetje so volili mastno plačane gospode, gospodje pa kmetov ne!

Šmihel pri Pliberku. (Zahvalna procesija.) Kakor vsako leto, tako smo v Šmihelu tudi letos na dan posvečevanja vseh cerkev imeli lepo zahvalno procesijo, katero je vodil g. župnik ob asistenci domačih kaplanov. Kljub neugodnemu vremenu se je zbralo obilno število ljudstva. Sprejaj so šli šolarji, za njim moški, za tem pa tik pred sv. Rešnjim Telesom belo oblečene deklice, ki so nosile na dvanajstih krožnikih razno poljsko žito in druge domače pridelke. Zunaj na polju je že bil pripravljen altar, kjer se je zapel četrti evangelijski ter opravile razne molitve v zahvalo za sprejete božje dobrrote, na kar se je podaril sv. blagoslov. Potem je šel spreved med petjem vrlih cerkvenih pevcov zopet proti božjemu hramu. V cerkvi so položile deklice svoje krožnike na obhajilno mizo v znamenje, da se imamo za vse te pridelke zahvaliti edino le Onemu, ki je pričujoč v tabernakeljnu in se za nas vsak dan tam na altaru daruje.

Šmihel pri Pliberku. (Proti nepostavnemu postopanju.) Odbor Bistriške občine v Podjurski dolini je v svoji seji dne 21. vinotoka sklenil resolucijo, v kateri ostro obsoja nepostavno in smešno postopanje vsenemških in nemčurskih kričarjev, ki bi nam koroškim Slovencem še ta kosček pravic radi pojedli, ki ga imamo. — Res sramotno in najhujši graje je vredno, da se med temi kričarji posebno oni hočejo odlikovati, ki le za silo čvekajo blaženo nemščino in ki rabijo takorekoč tolmače, da se morejo s svojimi bratci, Vsenemci, razgovarjati. In ti odpadniki in izdajice slovenskega ljudstva bi tudi radi pripomogli v to, da bi se Slovenci pri sodiščih ne smeli zagovarjati v svojem jeziku; in to samo zaradi tega, ker nemčurski „dohtarji“ in tudi drugi, ki kaj radi imajo denarce slovenskega kmeta, se ne morejo naučiti pismene slovenščine, da bi mogli s strankami v njihovem jeziku obravnavati. Slovenske občine, pri vas je zdaj, da pokažete, kako „strašansko“ ste zadovoljne s temi „ljubeznivimi prijatelji slovenskega ljudstva“.

Globasnica. (Vročinska bolezen ali tifus.) Koncem februarja tekočega leta pojavila se je v naši vasi nevarna kužna bolezen: legar. Že 8. marca naročilo je sl. c. kr. okrajno glavarstvo v Velikovu globaški občini, naj stori vse postavno določene korake, po katerih se ima zabraniti razširjanje hude bolezni. Ali „tifus“ se je malo brgal za visoka naročila in občinske določbe, ter je čisto sam po svojem korakal, kjer in kamor se mu je zljubilo. Najrajše se je mudil v Globasnici, pa tudi Šteben, Podroje in Malovas je pogostoma obiskal. Napravil je po leti dva izleta, in sicer enkrat v Strpnovas, drugokrat pa na Rute (v Slovenje). Bil je mož jako siten; mislim, da ni na svetu tako nadležnega berača, kakor je tifus ali legar. Pri vsaki hiši, katero je obiskal, je ostal celih 6 do 7 tednov. Pa ta hudir je bil kaj „nobel“ in izbirčen! Streči sta mu morala vselej dva gospoda: „domači“ in pa „dohtar“. Kmečka jed mu ni teknila nobena, imeti je moral zmiraj kaj boljšega. Pil je pa navadno smrdljivo vodo, lisol imenovano, in sicer na občinske stroške, katero mu je redno donášal sluga France. Vsakemu, kogar je obiskal, popipal je pred svojim odhodom vse lase; dal pa je vsakemu, kogar ni vzel s seboj, v roke debel kol, na katerega se je moral opirati, ko je pričel zopet hoditi. Vsak dan je zahteval sveže posteljne rjuhe in blazine. Iz tega, kar se je povedalo do zdaj, je razvidno, da so se vsi beivalci, mladi kakor stari, ubogi kakor bogati, tifusa jako bali. Bil je tudi grozno močan; položil je vsakega, katerega je prijel enkrat za glavo, na posteljo; in potem ga je kuhal, da se je kar kadilo od njega; navadno telesno toploto je zvišal na 40° do 41° Celzija. Vrh temu vzel je še vsakemu za nekaj tednov pamet. Ali vkljub temu, da je bil tifus jako siten gost, morali so ga povsod sprejeti, kamor je prišel, kajti on je svoj prihod uradno naznanil in potrdil. Pritožiti se pa Slovenci zoper to nasilstvo tifusa niso mogli, ker tifus zna samo nemško in slovenskih obtožb načeloma ne sprejme. Takoj po prihodu odkazati se mu je morala posobna soba v stanovanje, v katero ni smel potem stopiti nobeden človek, razun onega, ki mu je stregel. Gorje potemtakem hiši, katero si je tifus za poset izbral! Uboga hiša, katero je on obiskal dvakrat, trikrat ali celo štirikrat, in to še večkrat ob enem. Najbolj ganljiv slučaj tifusa se je dogodil pri Pečniku v Podroju. Oče (vdovec) zbolil. 21 letna hčerka Liza zapusti dobro službo v Ovbruh in pride mu streči. Starejši sin Peter prihiti iz

Črne bolnega očeta obiskat, a nenadoma zbolil. Liza streže obema. Noč in dan reva ne more zatisniti oči, tako nazadnje sama zbolil. Domu se pokliče najmlajši sin Janez, da bi stregel vsem trem. Skoro ga zapusti sestra Liza za vselej; ona umrje. Zdajci zbolil pa še Janez in bili so zopet trije bolniki, a sedaj brez strežnika. Kmalu umrje oče in uboga sinova ostala sta sama in še k pogrebu svojega ljubega očeta nista mogla iti, ker brezsrčni berač tifus tega ni bil pripustil. — V resnici veliko žalostnih dni so prestale družine, katere je obiskal tifus. In če se pomisli, da se je moralo delo na polju velikokrat zanemarjati radi postrežbe bolnikom, potem je jasno, da se solze niso zastoj prelivala, kajti škodo so trpeli vsekako veliko. Do današnjega dne je zbolelo na legarju 40 oseb, a umrlo jih je samo 5. Nekoliko bolnikov je še sedaj, ali nada vlada že splošna, da bo hudo berač tifus vzel skoro od nas slovo. Pozabiti se ne sme, da je berač tifus jako star, in da Globasnica že dolgo in dobro pozna. Mrtvaške bukve pričajo, da on Globaščane zelo rad ima, ter jih pogostokrat obišče. Tako je razsajal v Globasnici tifus že tudi v letih: l. 1794, 1801, 1809, 1863, 1864, 1871, 1875, 1877, 1878, 1879 in l. 1886. Sploh pa je Globasnica kraj, kjer rade gospodarijo kužne bolezni, kakor na primer: „krvavica“, ki se je pokazala od leta 1786. do letos 15krat in ki je tirjala veliko žrtv. „Koze“ so se pasle pri nas od leta 1786. do letos 7krat. „Davica“, je bila od leta 1786. do letos 7krat na krmilu, „škrlatica“ pa 2krat. Leta 1855. je prevzela vlado „kolera“ in pobrala 13 oseb. Najstrašnejša leta, v katerih jih je primeroma največ pomrlo vsled kužnih bolezni, so bila sledeča l. 1795, 1796, 1802, 1806, 1807, 1813, 1855, 1879 (5 na tifusu in 20 na osepnicah) in 1888 (22 na škrlatici). Omeniti se mora v pojasnilo navedenih števil, da je župnija Globasnica jako mala in šteje samo 600 do 700 duš. Kje je iskati vzroka vročinski in sploh vsem kužnim boleznim, ali v vodi v globaškem potoku, kakor trdijo zdravniki, ali v hrani, ali v zraku, v tem ne bomo razmotrivali. Želimo samo, da bi nas sv. Rozalija nadalje obvarovala vseh kužnih bolezni.

Globasnica. (Rep.) Našel se je po naključju rep nagrobne pesmi: „Ach wie bang . . .“, katera se je pela dne 27. sept. v Globasnici pri nekem pogrebu. Zgodovina repa, ki je še precej dobro ohranjen in skoro dva metra dolg, je sledeča: Dne 27. sept. bi imeli biti pri Paharju godeci; to se pravi, naperjali bi se bili zopet enkrat radi za par grošev godeci iz Lovank. Ker pa je v slavni vasi Globasnici še zmiraj „tifus“, prepovedalo se jim je trobentati. Iz same jeze sklenili so zapeti popoldan ob 5. uri na pokopališču nemško pesem žalostinko, seveda Slovencem na mrz! — Gospod župnik odmolijo običajne molitve za rajno, ki se je vlegla bila k večnemu počitku. Vsem igrajo še solze žalosti v očeh. Tu se začujejo naenkrat hripavi glasovi iz na pol vinjenih nemčurskih grl; — vsi pogrebci vzdignejo svoje pobešene glave in pričnejo se na mah smejeti, kajti videli so pred seboj tuje, nenavadne pevce, ki so imeli usta na stežaj odprta, pogoltnili bi bili lahko Peco, in ki so kričali in pihali tako silno, da je bilo že vse strah, da ne nastane burja ter odnese stolpu streho. Pogrebci so si mislili, da ti novodobni pevci „škopnjaka“ pónajo, ali pa pehtribabi urak ventujejo, kajti razumeli niso ničesar. Toda kako so bili vsi presenečeni, ko jim zadonijo na uho besede: „lebe wohl, lebe wohl!“ Zdajci se jim zabliska, da so slišali rajsko petje, nebeško petje. Ali žalibog! prepozno je bilo, vžitek je bil slab, kajti vlovili so bili samo še rep — konec — nagrobni pesmi, ki pa je bil čudno kosmat. Pogrebci odneso z veseljem kosmati rep — pevci pa dolg — nos domu v Dobrlovas. Drznili bi se človek vprašati, kdo ima prvo besedo pri cerkvenih obredih — ali učitelj ali župnik, ali fakinaža ali kaplan? — Žalosten za Slovence v Globasnici pa vendar resničen je laški pregovor: „Chi ode, vede e tace, quegli vuol viver in pace“ — „če slišiš, gledaš in molčiš, slehern prepri razpodiš“. Tolaži pa jih dejstvo, da se Slovenec le s Slovencem, nemčur z nemčurjem, fakini z fakinom družijo, kar potrdi tudi laški pregovor, rekoč: „Dimmi con chi vai, e saprò quello che fai“ — „povej mi, s kom se družiš, in jaz ti povem, kdo si.“ Oni torej dobro vedó, komu naj pokažejo čelo in komu — hrbet.

Sv. Križ nad Spodnjim Dravogradom. Od visokih Djekš do globokega Štajerskega — iz slovenskih in nemških pokrajin prihajajo verniki v obilnem številu sem. Na prijaznem hribu je postavljen Križanemu dostojni spomenik, ki čudovito prešinja zaupljivo molečim romarjem vernočuteča srca. Pri neusahljivem viru milostij vlada omamljiva svetost. Izgubljena vera se na mestu svetosti srčno omiljuje. Ogorčenost pa se je vzbujala vsem, ko je meseca avgusta t. l. delavec iz gutštajnskih fužin, E., po letih mlad, a po brezbožnosti velik, zašel sem, zvabljen ne po čudovitem spomeniku,

temveč po prijaznosti hriba. Tik mimo njega šla je procesija z Najsvetejšim. Opozorjen na dolžnost, predno se mu je približalo Najsvetejše, se mladi nevernež navzlic večkratnim opominom ni odkril. Naznanilo se je pohujšljivo obnašanje sodnijski oblasti, pred katero so zanesljive priče izpoved napravile in resnico žalostne dogodbe potrdile. Čudno se nam zdi, čemu se toliko drugih prič zdaj po dolgem času zasljuje. Pokazal bode državni pravdnik, v koliki meri se sme dandanes vera motiti in se morejo zlobnosti, od ljudij nekažnovane, proti Najsvetejšemu goditi. Izid zanimive zadeve bomo svoječasnó javnosti poročali.

Novičar.

Na Koroškem.

Kaj pa je vaju treba bilo? Vse, kar na Koroškem po nemško lazi in hodi, se v zadnjem času zaletava v ravnapravnost slovenščine, oziroma v našega prvoboritelja, g. dr. Brejca. Pravice, resnice, postave ti ljudje ne marajo upoštevati, in zato toliko vika in krika! Tudi izvenkoroški nemško-nacionalni listi so zadnji čas polni napadov na nas in zdaj je za njimi pricapljal še — „Štajerc“. Tega dihurja je našim nemčurjem res še treba bilo! „Štajerc“ je priobčil skrajno nesramen dopis s Koroškega, v katerem nastopa proti dr. Brejcu in kateremu očita, da hujska s svojim nastopom za pravice slovenskega naroda. Da pokažemo „Štajerca“ v vsej nagoti, priobčimo celi dopis: „Ves čas smo živeli na Koroškem Slovenci in Nemci v slogi. Naš mir so k večjemu kalili nekateri mladi kaplančki. Sedaj pa smo dobili tudi mi takega dohtarčka, kakor jih je več na Štajerskem, kateremu ni za mir. To je znani dohtar Breje v Celovcu. No, Breje, ne misli, da smo mi na Štajerskem doma, in da se bomo mi Korošci tudi pustili od dohtarja tako za nos voditi, kakor se to pustijo kmetje na Štajerskem od svojih dohtarskih prvakov. Breje, daj mir, drugače pride ojstra in huda krtača. — Več kmetov.“ — Ti „kmetje“ so gotovo kakšni nemčurski kramarji ali pa morda kak nestrpen učitelj, ki je spravil svojo strast v „Štajerca“. Podlost zgornjega dopisa biča dosti že sama sebe, zato je ni treba še le osvetljevati. Pripomnimo le, da je „Štajerc“ urednik zdaj nek Drevenšček, ki je bil svoj čas po raznih potih prišel v celovško bogoslovje, in ravno tako tudi iz nje, in se je zdaj srečno povzpelo do časti — urednika „giftne krote“. Ta „mlade kaplančke“ gotovo dobro pozna, še bolj pa ti njega po posojilih, katerih ne vidijo več! Drevenšček, ali se še spominjaš tistega „ognjevitga“ govora, ki si ga svoj čas govoril v slavnostni akademiji celovških bogoslovcev? Kaj ne, — svet se suče, in razni „značaji“ z njim! — Tudi socialdemokratski časnik „Volkswille“ v Celovcu se je postavil na stran nemško-nacionalnih kričarjev, katerih ljubeznivost so soc. demokratje skusili n. pr. ob zadnjih deželnozborskih volitvah. Vémo, da socialni demokratje radi hodijo za nacionalce po kostanj v ogenj, in da jim tudi v tem slučaju hlapčuejo, kaže le, kako — mednarodni so!

Obsodbe. Dne 19. t. m. je stal pred sodiščem v Rožeku učitelj A. Šiestl z Gozdanj, katerega sta tožila gg. župnika Fric in Svaton radi žaljenja časti, ker jima je primeril psovko „f. r.“. Tožitelja je zastopal g. dr. Brejc. Šiestl je bil obsojen na 30 kron globe. O razpravi poročajo tudi nemški listi, in sicer iz — jezikovnega ozira. — Dne 24. okt. je stal pred istim sodiščem delavec Pavel Kaiser iz Gozdanj, obtožen radi tepeža. Vzroki mnogim tepežem na Gozdanjah so znani. Za danes omenimo le, da je ta P. Kaiser nekaka desna roka učitelja Šiestla. Radi tepeža je bil že večkrat kaznovan. Dobil je pet dni zapora. — Petnajstletni fant, o katerem smo zadnjič poročali iz Šmihela, da je v bistriškem potoku ribe lovil, je bil v Pliberku dne 21. okt., obsojen na sedem dni (!) zapora; menda zato, ker je pri obravnavi izpovedal, da je sedem ribic vjel. Za sedem ribic 7 dni! „Blagor pravičnim . . .“ pravi sv. pismo.

Drobiž. V Replah pri Grabštanju je pogorelo 5 poslopj posestniku Tavšiču po dom. Rupicu. — Ustrelil se je pri Sv. Martinu poleg Rožeka 22letni posestnik Cauznik p. d. Jagar. — Pri kontrolnem shodu v Beljaku je nadporočnik Gradl obsodil tri rezerviste, vsakega na tri dni zapora, ker so rezervisti pri shodu kadili. To je povzročilo demonstracije. Velika množica ljudstva se je zbrala in zahtevala, da se rezerviste izpusti, kar se je tudi zgodilo. Na nadporočnika je množica klicala: „Fej!“

Križem sveta.

Velezdajstvo avstrijskih Italijanov. Skoraj neverjetne stvari se poročajo iz Italije o dogodkih pri zborovanju laškega društva „Pro Trieste e Trento“, katerega se je udeležilo tudi mnogo Tržačanov in Goričanov. Slika našega cesarja so namazali z blatom in jo potem na trgu Viktor

Emanuela zažgali. Na potu domov so vzklikali, da bi bile že vse nerešene dežele pod Italijo, ako bi ne bilo avstrijskih psov, ki ljudstvo zadržujejo. Taki so torej ti avstrijski Italijani, katere vlada proti Slovincem in Hrvatom, najzvestejšima avstrijskima narodoma, vedno brani in podpira. Prav je, le goji naj si gada na prsih, maščevanje jo bo prej ali slej zadelo in mi ne bomo krivi.

Od raznih strani. Czedsko močvirje na Ogerskem v obsegu 600 orolov je gorelo minuli teden. Ogenj se je širil grozovito naglo. Gori 10 do 15 centimetrov na globoko. 4 osebe so zgorele, več hiš je posutih. — Poročajo o velikem deževju v Ameriki. V Pattersonu je odplulo 50 hiš, 500 rodbin brez strehe. — Neki nemški študent Dippold je kot odgojevalec v družini berlinskega bankirja Kocha izročena mu dečka tako trpinčil, da je jeden umrl, drugi pa je sključen. Sodnija ga je obsodila na 8 let ječe. To je cvet nemške kulture! — V Londonu je bilo oddano pismo s 30.000 K za neko dunajsko banko, pa še ni dospelo na Dunaj. Ker je izginilo tudi neko drugo pismo s 160.000 K, se sumi kako poverjenje. — Na Kitajskem se je pojavila kuga in kolera. Iz Port Artura je radi tega odšlo rusko brodovje, okoli 90 ladij.

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Loterijske številke od 24. oktobra 1903.

Dunaj	46	33	3	24	86
Gradec	20	81	88	55	58

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmarovas in okolico priredi v nedeljo dne 8. novembra 1903, ob 3. uri popoldne, svoj letni občni zbor v Kramarjevi gostilni v Hodišah po sledečem vsporedu: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprejem in vpisovanje udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Pobiranje letnih doneskov. 6. Razni govori in nasveti. Po zborovanju prosta zabava s petjem. V slučaju skrajno neugodnega vremena se zbor preloži na dan 15. novembra. K pravobilni udeležbi vabi vse ude ter zavedne Slovence in Slovenke

odbor.

NAZNANILA.

Oddá se služba

mežnarja in organista

v pečniški fari. Več pové župnijski urad Pod Pečnico, pošta Podravlje pri Beljaku na Koroškem.

Ne v Ameriko!

V slovenski in hrvatski Istri, v bližini Trsta, proda se ali dá v najem ob zelo ugodnih plačilnih pogojih več lepih posestev z gospodarskimi poslopji. Pojasnjenja je dobiti brezplačno v pisarni gospoda dr. Gregorina v Trstu, Molino piccolo 7. II.

Sposobni mizarski pomočniki,

za boljšo hišno opravo, se sprejmejo za stalno v delo. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: **Janez Rafreider, mizarski mojster v Briksenu.** (Brixen in Tirol.)

Nizke cene. — Točna postrežba.

Ako si hočete po ceni in dobro

pravo švicarsko uro

kupiti, obrnite se zanesljivo do

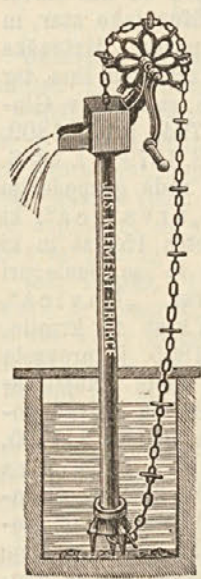
H. Suttner-ja, urarja v Kranju,

ker te ure so po celem svetu znane kot najboljše. Zahtevajte najnovejši veliki cenik, ki ima blizu 600 podob, katerega vam pošlje zastoj in poštne prosto.

Izborna zaloga zlatnine in srebrnine.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Klement-ova sesalka z verigo

je najboljša sesalka sveta.

Nepresežena za gnojnice, stranišča, mesnice itd.

Nad 7000 komadov v uporabi.

Vsled velikega uspeha in trpežnosti prekosi vse navadne sesalke, naj so patentovane ali ne.

To sesalko z verigo oddajam v vseh dolžinah do 7 metrov, s 70, 82, 100 mm široko cevjo, na 6 tedensko poskušnjo, in jo vzamem, ako ne ugaja, po preteku tega časa brez vsake odškodnine na moje stroške nazaj.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Jos. Klement

tovarna za stroje

Hrobeč-Rovdnica (Hrobez-Raudnitz), Češka.

Sposobni zastopniki z visoko proizvodnjo se iščejo.

Ravnokar je izšla

Družinska pratika

za leto 1904.

„Družinska pratika“ za leto 1904.

s krasno barveno sliko: **Sveta družina** na ovitku, je najlepša izmed vseh slovenskih pratik. Nje vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna ter ima mnogo ličnih slik. — Cena posameznim komadom 24 vinarjev. Odjemalci na debelo dobé jo mnogo ceneje pri naslednjih tvrdkah v Ljubljani: **Aner-Korenčan, J. Kordik, A. Krisper, H. Ničman in V. Petričič.**

Dobiva se in zahteva naj se v vseh trgovinah na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem.

Kdor ljubi dobro čašico čaja, zahtevaj povsod najfinejši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Napravljen iz najfinejših čajev Kitajskega, Indije in Cejlona. Pristno le v izvornih zavojih. Zaloge razvidne iz lepakov.

Trgovina z železnino „MERKUR“

Peter Majdič.

Celje, Štajersko.

priporoča svojo bogato zalogo

Kranj, Gorenjsko.

najboljšega železa in jekla, ploščevine, žice, žice za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja, in sicer: oral, bran, motik, srpov, grabelj in strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakovic, hišne in kuhinjske posode, tehtnic, sesalk, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin, ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd. itd.

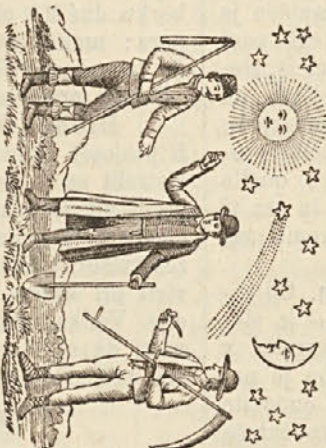
Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov, lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete. Posebno opozarja poljedelce k sezoni na svoje izborne travne kose z znamko **„Ciril in Metod“**, koje imam jaz edini v zalogi, patentovane kosirje, kakor tudi svetovnoznane bergamaške, francoske, bavorske, tirolske in kemične osle.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Blasnikova „Velika Pratika“, katero izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja, izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je edino prava, starodavna „Pratika“, katero je mnogo let skrbno urejal rajni prvobornik Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v č. g. župnik Blaž Potocnik ter razni drugi učeniaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo sv. Jožefa kot uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej zahtevajte vedno le Blasnikovo „Veliko Pratico“, vsako drugo zavrnite kot nepravilno!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

ki ima 366 dni.

1904,

za prestopno leto

PRATIKA

VELIKA

J. Blasnikova nasl. v Ljubljani

v zalogi

Ravnokar je izšla

Sadlarsko in vinarsko društvo

za Brda v Gorici

prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih vin:

burgundeca, rizlinga, modre frankinje in drugih.

Desertna vina.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzellini šte. 20.